

Verksamhetsplan och behovsutredning 2018, miljömyndigheten

Bifogat denna skrivelse finns myndighetens beräkningar av behovet av tid för att fullgöra uppdraget under 2018. Beräkningen utgör både verksamhetsplanen (tidsåtgången för de åtgärder som är planerade att utföras under 2018) och behovsutredningen (tidsåtgången för att kunna utföra den tillsyn som myndigheten är ålagd).

Dessvärre skiljer sig antalet timmar mellan dessa båda planer. De saknas cirka 3 770 timmar. Vilket motsvarar cirka 1,8 tjänster (vid ett heltidsmått om 2080 timmar). Detta innebär att det måste ske en prioritering av arbetsuppgifter. Denna brist är större än föregående år till följd av den nu uppkomna ekonomiska bristen där miljö- och bygg också måste spara. I detta fall rör det sig om indragning av en tjänst.

Konsekvenserna av denna besparing kan i värsta fall leda till en snöbollseffekt då verksamheten delvis är avgiftsfinansierad. Om myndigheten förlorar en inspektör kan det innebära att de intäkter denna drar in minskar, det är inte helt nödvändigt, men nämnden vill tydliggöra att det finns en risk för ett inkomstbortfall här. Nämnden kommer att återkomma i kommande prognoser om utvecklingen i frågan.

Den stora skillnaden i behov och resurser enligt ovan kan leda till att Länsstyrelsen tar tillbaka delegerad tillsyn med ett intäktsbortfall på cirka 100 000:- som följd. Inte heller i detta fall är det klarlagt hur det blir. Därför tas inte heller denna risk med i budgeten,

Prioritering

Till följd av det uppkomna läget ser sig nämnden nödgad att prioritera tämligen hårt i sina uppgifter.

Nämnden skall i första hand utföra uppgifter som rör tillsyn enligt miljöbalken med vissa undantag enligt nedan. Det är av vikt att miljötillsynen får bli den av nämndens arbetsuppgifter som drabbas minst till följd av resursbristen.

När det gäller handläggning i allmänhet prioriteras enligt nedanstående allmänna princip:

1. Hantera akuta allvarliga risker eller olyckor.
2. Handlägga tillåtlighetsärenden, t.ex. anmälnings- och tillståndsärenden samt dispenser.
3. Hantera klagomålsärenden.
4. Tillsyn enligt plan.
5. Egeninitierade ärenden med t.ex. förorenad mark.
6. Remisser från kommun, länsstyrelsen och Skogsstyrelsen.
7. Övriga remisser*, t ex från centrala myndigheter.
8. Delta i samverkansforum med medlemskommunerna.

MILJÖ- OCH BYGGMYNDIGHETEN

9. Informationsträffar för allmänhet och entreprenörer.

Utöver detta prioriteras nedanstående arbetsuppgifter bort.

Strandskydd.

Detta område har varit nedprioriterat under en tid. Här kommer myndigheten inte ägna sig åt någon specifik tillsyn utan enbart handlägga inkomna dispensansökningar och klagomål.

Konsekvenser: Det blir svårare att värna rätten för allmänheten att ta sig runt sjöarna på de stränder som man lagligen har rätt till.

Service

Myndigheten kommer även fortsättningsvis att utföra de serviceuppgifter som vi är ålagda av lagstiftningen att utföra. Däremot kommer myndigheten att i fortsättningen vara mer restriktiv med att delta i olika typer av arbetsgrupper inom kommunen om detta visar sig vara svårt till följd av myndighetens huvuduppdrag, tillsyn enligt miljöbalken.

Konsekvenser: Samarbetet inom kommunen kan bli sämre. Vidare så blir det utbyte man har med andra kommuner lidande och därmed kan samsynen med andra kommuner i olika tillsynsfrågor bli lidande.

Enskilda avlopp

För att få resurser för tillsyn av större avloppsanläggningar kommer tillsynstakten av enskilda avlopp att minska.

Konsekvenser: Ringsjön m.fl. blir fortsatt belastad av näringsämnen och förbättringen av tillstånd går långsammare.

Minskning av tillsynstakt

Att myndigheten blir av med så stor del av personalstyrkan innebär givetvis att takten med vilken tillsynen bedrivs måste minska. Detta drabbar samtliga tillsynsobjekt i större eller mindre omfattning. Myndigheten kommer helt enkelt inte att hinna med så mycket tillsyn som gjorts innan. Bland de objekt som måste prioriteras bort märks att mindre anläggningar prioriteras bort till förmån för större anläggningar med årsavgift.

Konsekvenser: Sämre kontroll av lagefterlevnaden och därmed också en sämre kunskap hos verksamhetsutövare om miljöfrågan och sämre kunskap hos myndigheten om de olika verksamheterna verklighet och vardag.

Mindre deltagande i projekt

Myndigheten kommer att minska deltagandet i projekt av olika slag som ofta ordnas av t.ex. miljösamverkan Skåne.

Konsekvenser: Sämre fortbildning av inspektörerna, troligen ingen till administratörerna. Detta med sämre arbetstillfredsställelse och lägre kunskap som följd. Omvärldsbevakningen som kommer med "på köpet" kommer därmed också att minska.

Livsmedelstillsynen

Ordinarie kontroll samt att arbeta av kontrollskulden måste prioriteras. Myndigheten har haft tillsyn av Livsmedelsverket som påpekat vikten av att arbeta bort kontrollskulden. Således är myndigheten tvungen att prioritera bort den förebyggande rådgivning.

MILJÖ- OCH BYGGMYNDIGHETEN

Konsekvenser: Detta innebär att en verksamhet hinner starta innan myndigheten genomför kontroll. För verksamhetsutövaren kan detta innebära dyra åtgärder i efterhand då myndigheten ställer krav som denne inte haft kunskap om på förhand.

Allmänna vattentäkter

Myndigheten prioriterar huvudsakligen kontroll av att vattenprover är tagna och att resultaten är inom gällande gränsvärden. Under år 2018 träder ny lagstiftning i kraft som kräver aktiv rådgivning/tillsyn. Myndigheten avser att skicka ut information om de nya kraven men prioriterar inte att driva in handlingar för godkännande.

Konsekvenser: Myndigheten uppfyller inte lagstiftningens tillsynskrav som kräver att alla lagstiftningsområden som är aktuella för en verksamhet ska kontrolleras inom en femårsperiod. För dricksvattenverksamheter omfattar detta även kontroll på plats av själva anläggningen. Vid många av de mindre dricksvattenanläggningarna har detta inte gjorts. Arbetet med att kräva in handlingar för godkännande enligt de nya lagkraven av verksamhetsutövarna skjuts fram till år 2019 vilket leder till att likabehandling mellan kommunerna inte uppfylls.

Tillsynsområden

Livsmedel

Målet med den offentliga livsmedelskontrollen är att fastställa att livsmedelsföretagaren når målen i livsmedelslagstiftningen och därmed tillförsäkras allmänheten säkra redliga och korrekt märkta livsmedel. Detta gäller även de livsmedel som säljs under marknader och dylika tillfälliga arrangemang.

Den kontrollskuld som uppkommit under tidigare år håller nu på att arbetas av. Vi har arbetat av en del under 2017 och arbetet kommer att fortsätta under 2018. Arbetet beräknas vara klart år 2019.

Allmänna vattentäkter

Myndigheten har tillsyn av kommunala vattenverk, vattenanläggning som är gemensamhetsanläggning samt mindre allmänna vattentäckter. Det finns idag cirka 25 sådana anläggningar och 3 kommunala.

Inom detta område samarbetar vi med Hörby kommun.

Enskilda vattentäkter

Det viktigaste livsmedlet är vatten. Här har myndigheten främst ett ansvar för att se till att hushåll med enskilda vattentäkter och barn under ett år får sitt vatten testat gratis. Normalt i landet brukar denna test enbart omfatta bakteriella tester och ett enklare kemiskt prov. I Höors kommun däremot bjuder vi också på en betydligt mer omfattande analys som även omfattar ett stort antal

MILJÖ- OCH BYGGMYNDIGHETEN

bekämpningsmedel och tungmetaller. Kommunen har aktivt kontaktat de som fått ett otjänligt analysresultat för rådgivning.

Vi räknar med cirka 50 stycken så kallade "barnprov" enligt ovan under 2018. Det är pga dessa som blyet upptäcktes i Maglasäte. Ett antal fler brunnar med höga halter bly/kadmium har upptäckts sedan dess. Resultaten finns bl.a. redovisat i den karta kommunen har. Även rester efter bekämpningsmedel återfinns emellanåt i proverna.

Under 2017 har en arbetsgrupp för just denna fråga bildats med Länsstyrelsen som organisatör.

Hälsoskydd

Hälsoskydd omfattar all tillsyn där den yttre miljön kan påverka folks hälsa. Detta kan t.ex. röra sig om mögel i hus, buller i skolor, hygien hos olika verksamheter mm. Totalt sett har vi i Höör 196 olika verksamheter inom dessa områden.

Nämndens nya uppgift om tillsyn av rökfria miljöer kommer också att hamna inom detta ämnesområde. Den innebär främst tillsyn av att skolgårdarna är rökfria. Även tillsynen av tobaksförsäljning inom detaljhandeln samt av receptfria läkemedel finns här.

Om kommunfullmäktige vill kommer vi att under 2018 också tillföras tillsynen av e-cigaretter.

Lantbruk

Tillsynen på lantbruk omfattar hela verksamheten ur ett miljöperspektiv. Viktiga punkter på protokollet är t.ex. gödselhantering och handhavande av bekämpningsmedel. Dock har inte kommunen hand om djurskyddstillsynen, som sedan 2009 handhas av Länsstyrelsen.

Nämnden räknar med att det finns cirka 275 lantbruk i kommunen. Av dessa är många s.k. hästgårdar som behöver mindre tillsyn än yrkesverksamma lantbruk. Den under 2017 startade kampanjen för att ta igen kontrollskuld på hästgårdarna kommer att fortsätta under 2018.

Tillsynen handlar även om gödseldispenser, dispenser för användning av kemiska bekämpningsmedel, slamfrågor mm.

Då vår inspektör med längst erfarenhet inom området dessvärre lämnar oss p.g.a. besparingar kommer tillsynen såväl i omfattning som kvalitet att minska.

Miljöskydd

Tillsynen av miljöskyddet går ut på att kontrollera så att alla de villkor om verksamhetens påverkan på omgivning via utsläpp, buller mm följs. En viktig del av kontrollen är också att kontrollera så att säkerheten mot utsläpp och olyckor är hög.

Inom detta fält ingår tillsyn av bensinstationer, värmeanläggningar, bilverkstäder, tillverkande industri, täkter mm. Under denna rubrik hamnar också tillsyn av andra typer av miljöfarlig verksamhet som inte sker inom ramen för ett företag.

MILJÖ- OCH BYGGMYNDIGHETEN

Markföroreningar

När olika typer av gifter kommer ut i mark uppstår en markförorening. Stora mängder mark riskerar att bli svåränvänd eller oanvändbar. Kostnaderna för sanering är ofta höga. Det kan t.ex. röra sig om lastbilar med diesel som råkar ut för en olycka varvid bränsle läcker ut och förorenar marken. Myndighetens uppgift är då att se till att marken blir sanerad och att olyckan därmed inte orsakat någon markförorening.

Nämnden har fått kritik av Länsstyrelsen vid dess tillsyn för att inte lägga ner tillräckligt mycket tid på markföroreningar. Därför kommer detta tillsynsområde under 2018 att er hålla något fler timmar än tidigare år.

Klagomål

Till myndigheten inkommer ett stort antal klagomål under året. Dessa är av mycket skiftande karaktär, allt från skällande hundar, trafikbuller till allvarliga fukt- och mögelproblem i hyrda bostäder. Flera av dessa ärenden är viktiga då vi denna väg kan undanröja flera faktorer som bedöms som en olägenhet för människors hälsa och miljö. Beroende på typ av klagomål kan dessa vara tidskrävande eller lätta att handlägga.

Strandskydd

Myndigheten har ansvar för att tillse att strandskyddsbestämmelserna följs. Strandskyddet är till för att säkra allmänhetens tillträde till strandlinjen, samt skydd för djur och växtliv i den zonen.

Vi räknar med att cirka 15 ärenden inkommer till myndigheten under 2018.

Som konstaterats ovan kan nämnden inte utföra hela sitt uppdrag inom tillsyn av strandskyddet p.g.a. brist på resurser. En kommunekolog är vad som behövs för att täcka såväl detta behovet som behovet av naturvårdskompetens.

Enskilda avlopp

I Höors kommun finns det ca 2700 fastigheter med enskilt avlopp. Även efter att kommunens utbyggnadsplan är uppfylld kommer det att finnas ca 1900 fastigheter som under överskådlig tid inte kommer få tillgång till kommunalt VA. Erfarenheterna från den tillsyn som bedrivits sedan 2005 visar på att 30-60 % av anläggningarna inom varje område inte uppfyller de mest grundläggande reningskraven. Detta leder till att bl.a. ringsjöarna kontinuerligt tillförs näringsämnen i stor mängd, med t.ex. algblomning som följd. Det är fastighetsägarens ansvar att ha en godtagbar avloppsanläggning och myndigheten har som uppgift att se till att detta efterlevs. Myndigheten kommer att under 2018 att minska tillsynen av enskilda avlopp något (se ovan).

Större avloppsanläggningar

I kommunen finns det ett antal (19 stycken, varav 3 kommunala) större avloppsanläggningar som betjänar flera fastigheter eller en större verksamhet. Kommunen har tillsyn över dessa.

MILJÖ- OCH BYGGMYNDIGHETEN

Naturvård

Myndigheten saknar kompetens inom naturvård. Detta är en generell resurs för hela kommunen, men det är också ett behov som myndigheten har inom sitt tillsynsuppdrag (gäller tex strandskyddet enligt ovan) och även som ett komplement till det nuvarande arbetet. Funktionen finns idag inom kommunkontoret. Behovet av tillsyn enligt kapitel 7 i miljöbalken torde vara cirka 900 timmar (har här använt Hörbys siffror).

Övriga projekt

Myndigheten kommer inte i större omfattning att delta i projekt i samverkan med miljösamverkan Skåne och inom ramen för vårt samarbete med Hörby, Eslöv och Sjöbo under 2018. (se ovan)

Förslag till beslut i Miljö- och byggnadsnämnden

Nämnden beslutar

Att godkänna ovanstående verksamhetsplanering och behovsutredning.

Att uppdra till miljö- och byggchefen att vid nästa budgetskrivelse äska resurser att täcka den ovan beskrivna bristen på tillsynspersonal.

Med vänlig hälsning

Miljö- och byggmyndigheten

Rolf Englesson
Miljö- och byggmyndighetschef
rolf.englesson@hoor.se